

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN SÁNDOR	a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
Félévre . . . 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

A választó polgárokhoz.

Zombor, április 21.

A nemzet sorsa ismét a választó polgárság kezébe van letéve. Tőle függ, eljut-e végre ezer sebből vérző hazánk a békés munka áldásaihoz, vagy továbbra is erkölcsi és anyagi javait pusztító közjogi harcok játéklabdája marad.

A zászlók ki vannak bontva, a toborzás megindult alattok országszerte. Ismeretesek az elvek, melyeknek alapján az egyes pártok állanak s mérlegelhető az ígéretek súlya, mikkel a nemzet bizalmát ostromolják.

Városunk polgárságában két pártnak van csupán gyökere: a függetlenségi 48-as pártnak, melyet a négy évvel ezelőtt nyert győzelem tesz bizakodóvá, és a nemzeti munkapártnak, mely még csak szervezkedik s most vasárnap alakul meg hivatalosan.

A függetlenségi 48-as Justh-párt politikai hitvallásával tisztában lehet mindenki. Tettek és szavak tanuskodnak róla.

Tetteik egyedüli érdeme, hogy nem tettek semmit, megbocsáthatatlan bűne, hogy lehetetlenítették mások tetteit. Egyetlen kizárólagos cselekedetük az obstrukció, mellyel leszorították az alkotás teréről a régi szabadelvű kormányt, le a koalíciós kormányt, le az egységes nagy függetlenségi pártot.

A Justh-párt ez a mesebeli szörnyesség, mely mindent felfal s ha már nincs körülötte semmi, felfalja önmagát. Katonai követelések ellen, katonai viványokért indította az obstrukciót s mikor a katonai vivmányok már-már ölésre hullottak a saját kormányának, az önálló bank határidőhöz kötött követelésével egyszerre agyonütötte őket. Ugyancsak az önálló bank volt a buzógány, mellyel szétverte a koalíciót és tátongó szakadékot nyitott a függetlenségi pártban.

Ez a Justh-párt multja. Története mindenkét meggyőző arról, hogy nem az alkotás, hanem a rombolás pártja. De talán nem lesz a jövőben? Aki elég jámbor ily reménnyel kecsgetni magát, azt egyszeriben kiábrándítja belőle az a szózuhatag, mellyel Justh Gyula, a nagy pártvezér hetek-hónapok óta elárasztja az ország különböző vidékeit.

Amily nagy változáson ment át mindjárt első kortesutja alatt az általános választójogról vallott meggyőződése, mely az ut elején csak általános, az ut közepén már általános és egyenlő, s az ut végén pedig általános, egyenlő és titkos választójogot hirdetett, époly konok következetességet tanusit az obstrukció vallásában. Nem csinál titkot belőle — ez a saját kijelentése — sőt hazafiúi kötelességének tartja s minden eszközzel rajta lesz, hogy a nemzetellenes Tisza—Héderváry tábor

minél előbb elpusztuljon a közélet színteréről.

A rombolás szelleme nem kérdi, rászolgált-e valaki arra, hogy elpusztuljon, hanem okkal és ok nélkül csak pusztít, mert pusztítás az eleme.

Kérdjük, rá lehet-e bizni az ország sorsát azokra, kik ilyen szellem vezérlete alatt állanak?

A felelet könnyű s meg vagyunk győződve, hogy Zombor sz. kir. város választó polgárságának józanul ítélő nagy többsége meg is adja a helyes feleletet a felvetett kérdésre azzal, hogy lelkesen részt vesz a nemzeti munkapárt megalakításában, melynek neve a programja s mely e szerint nem a meddő vagy épen pusztító harcra, hanem az alkotó békére törekszik.

Polgártársak, kik a béke és a munka áldásait áhitozzátok, sorakozzatok a nemzeti munkapárt zászlaja alá!

Választási mozgalmak.

Bácsalmás. A Nemzeti Munkapárt gróf *Teleky József* nagybirtokos elnöklése mellett folyó hó 19-én alakult meg. Az alakuló gyűlésen több mint 1000 választópolgár jelent meg. A munkapárt és a kerület polgárai pártkülönbség nélkül nagy lelkesedéssel pető *Szutrély Lipót* volt bácsalmási főszolgabíró, a bajai takarékpénztár vezérigazgatóját jelölték. A jelölő gyűlésből *Khuen-Héderváry* miniszterelnököt, *Tisza Istvánt*, *Latinovits Pált*,

Ora Ékszer és Aranyáru!

Frey Imre urtól átvett és újonnan átalakított üzletemben menyasszonyi és más alkalmi ajándékok: **Brillians áruk,**

karikagyűrűk, divatos ékszerek, valódi ezüst, k i n a e z ü s t evőeszközök és disztárgyak, Omega, Schild, Schaffhauseni stb. zseb-, inga és mindennemű órák.

DUS VÁLASZTÉK!

OLCSÓ ÁRAK!

! **Ora- és ékszerjavításokat saját műhelyemben olcsón és jól készítek.**

! **Betűs gyűrűknek 1 és 2 korona darabja.**

= **Vidékre választékot küldök.**

Keszler Dezső

órás- és ékszerész

:: ZOMBOR, főutca 4., Frey-féle ház. ::

„SAVOY“ BUDAPEST,
 VIII., JÓZSEF-KÖRUT 16.
 a Nemzeti Színház közvetlen közelében.
 ——— NAGYSZÁLLODA 15—1

A főváros legszebb és legmodernebb szállodája. — 120 szoba és szalon. Központi gőzfűtés, villanyvilágítás. Lift. Hideg és melegvíz minden szobában. Szobák 3 koronától feljebb.
 : : : : Elsőrangú étterem. : : : :

báró Vojnits Istvánt és bajsai Vojnits István vármegyénk népszerű főispánját táviratilag üdvözölték. Ellenjelöltje dr. *Hirman* Ferenc zombori ügyvéd, akinek a kerületben ugyszólván semmi talaja nincs. Hát hol marad Lázár Pál? Vagy az a nagy népszerűség már teljesen esődtől mondott? Hát bizony nagy hálátlanság, hogy volt választóitól el sem búcsuzik, pedig a kerület választópolgársága tárt karokkal várta, de különösen a jánosalmaiak.

Kölpény. A kölpényi kerületben *Dungyerschky* Gedeon nagybirtokos lépett fel nemzeti munkapárti programmal. *Dungyerschky* pártja napról-napra szaporodik. Megválasztatása biztosítva van. *Nikolits* István gör. kel. lelkes szerb nemzeti-ségi programmal lépett fel, de a legképtelenebb agitációjának dacára sem tud magának annyi hívet szerezni, hogy a népszerű *Dungyerschky*vel szemben a küzdelmet fel tudná venni.

A kerényi jelölésről legutóbbi lapszámbunkban hozott tudósításunkból tördelési hiba folytán a közölt tudósításból kimaradt *Leszkovác* Milivoj ósziváci gör. keleti szerb tanítónak a bankett alkalmát mondott azon beszédjéről szóló referáda, melyben az ósziváci szerbeknek a nemzeti munkapárthoz való csatlakozásukat bejelenti. Amidőn ezennel készségesen pótoljuk a kimaradt részt, ugyanakkor konstatáljuk, hogy jóleső érzéssel vették tudomásul Ószivác községi mindenkor derék szerb testvéreinknek a nemzeti munkapárthoz való őszinte csatlakozását, melyet *Leszkovác* Milivoj lendületes beszédben *Falcione* Árpád dr. jelöltet éltetve ünnepelesen bejelentett.

Dr. Falcione Árpád a kerényi kerület közszeretben álló képviselő-jelöltje a kerületben megkezdte látogatásait Nemesmiliticsen.

Rakovszky István kortesutja. A mult hét végén és e hét elején a néppárt vezére, *Rakovszky* István bejárta a kerényi, apatini és bácsalmási kerületeket, hogy a néppárt jelöltjeit támogassa. Az Alkotmány e kortes körutat oly szemüvegen nézi, mely kifelé fekete, de befelé rózsaszínű. Tömegnek látja a csoportot, lelkesedésnek a közömbösséget és sikernek a kudarcot. Még néhány ilyen ut — ugymond — s eloszlik az a balvélemény, mintha a Bácskában nem volna talaja a keresztény politikának. Ellenkezőleg — mondjuk mi — az Alkotmánynak ez a hite fog majd eloszlan a választások napján, mint a köd a nap sugarától. (Lásd tárcacikünköt!)

A sorsjegy-részletüzet.

Ama számtalan mód közül, melylyel a tőke a szegényebb soru embereket kizsákmányolja, nem utolsó a részletüzet, mely sok tekintetben hasonlít az uzsorához. Van azonban a részletüzetnek természetesen előnye is, hiszen máskülönben senkit sem csábítana, hogy lépze menjen. Az az előnye, hogy egyszerre nem terheli meg tulságosan a vevőt és a vételt lehetővé teszi még annak is, aki idült pénzkészlet sorvadásban szenved, csak legyen annyi keresete, hogy apránként törleszthesse uzsorakamatokkal bővített tartozását. Ha tehát nélkülözhetlen élelmelési, ruházati, háztartási cikkekről van szó, a részletüzetet mint gyakran elkerül-

hetetlen rosszat lehet tekinteni. Gyakran, de nem mindig, mert a vevőnek meg kellene előbb fontolnia, nem ére-e reá a cikk beszerzésére, időközben pedig rakná félre filléreit, s aztán vásárolna tisztességes polgári áron. Van ennek az eljárásnak neve is, úgy nevezik, hogy takarékoság, amit csak azért említünk meg, mert nálunk nem igen ismerik, hacsak a hiréből nem.

Sokkal mérgeőbb alakja a részletüzetnek az a fajtája, mely az emberek tőkegyűjtési vagy hirtelen meggazdagodni vágyó számdékát veszi piszkos uzsoráskodásának alapjául. Se szeri, se száma ama visszaéléseknek, melyeket sorsjegyeknek részletekben való eladása körül elkövetnek. 1883-ban hoztak legutoljára törvényt ellenök, amikor már tulságba vitték volt a sorsjegyzületi csalásokat. Addig senki sem ellenőrizte, megvan-e az ugynevezett bankárnak tényleg az a sorsjegy, amelyre felveszi a részletfizetéseket, vagy amelyről ígérvényeket bocsát ki. Ahogyan ígérvényekkel csapták be a kis egzisztenciákat, azt egyszerűen egy kis bakonyi kalandhoz lehet hasonlítani. Elvből csak már kisorsolt sorsjegyekre adtak ígérvényt, úgy hogy a nyereség már eleve ki volt zárva. Ezen a svindlin sokan szereztek nagy vagyont; van a fővárosban egy háztulajdonos, — négy hatalmas bérpalota az övé — aki millióit így harácsolta össze. Csak amikor a csakis már túrhételenné vált, fanyalodott rá a törvényhozás, hogy némi akadályokat gördítsen e kalózkodás elé. Az 1883. évi XXXI. törvénycikk azonban ma már nem felel meg a követelményeknek.

Ez a törvény már teljesen elavult,

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Néppárti mókák Bácsalmáson.

(A zsenge ifjuság számára.)

Szin: A bácsalmási Ambil-szálloda nagyterme. Karzat. A termet zsufolásig megtölti 12 bácsalmási néppárti polgár. A többi csöcselék: Justh-párti, vagy — uram bocsá — munkapárti; a néppárti gyűlés fényét és előkelőségét nagymértékben emeli néhány rendezetlen felekezeti viszonyok között élő polgártárs. A zene folyton szól, a szellőzők folyton működnek.

Tuss. És még egyszer tuss! És harmadszor is tuss. Tuss a pukkadásig! A szinen megjelenik *Rakovszky* Stefan, rózsaszínű glóriával és a nép egyszerű gyermekeinek humorával övezve. Kiséretében vannak dr. *Hubert* szabadalmazott néppárti korifeus, *Köszeghy* Mihály (van-e, ki e nevet nem ismeri?) képviselőjelölt, keblében a chevra kadischea-rend lovagkeresztjével, *Piukovits* Ferenc, a minél messzebb jövődő nagyváradi püspök. *Heizmann* Ferenc bácsalmási néppárti alelölő, kartárs, névjegytulajdonos és lovas pék, *Horváth* Gyula, a jánosalmi 2 tagu néppárti tábor lelki gondozója, dr. *Zgama* Károly népészeti előadó és végre

Magyarország bölcészeti és szónoklásati világbajnoka, a messze földön előnyösen ismert — *Gompel* Dániel.

Kar! Zsidó, zsidó, rongyos zsidó, van-e nálad pirosító!...

Rakovszky Stefan: Polgártársak! — No ja, die Pinkeljuden! — Die Lauskerle! — I' sag Ihnen, Leitt, dész is a Volk! Hinaus mit Ihna aus unsem heiligen Land! — Nna! — Jetzt hab' i aba kszagt! — Ezek a mi olveink, igen tisztelt Polgártársaim. Kövessék Önök e szent olveket a kereszt üdvözítő jelében, Amen!

Kar! Amen!

Egy hang a rendezetlenek közül: Omén! — Der Gall soll dem Lueger übagehn!

Egy másik hang: Istenem, de szereti a zsidót!

Rakovszky: Ne beszéljenek, amikor én állok maguk előtt! Eénn, a nagy Stefan.

A hang: Pukkadjon meg!

Rakovszky: Fogja be a száját, nem tudja, kinek vagyok a barátja?

A hang: Dehogy nem. A fészkes istennyiláé!

(*Rakovszky* Stefan, nemes haragtól toporzékolva lerohan a hanghoz, a munkapárt csoportjába s ott előbb kétszer pofonvágja a márványasztalt, három erőteljes mozdulattal letépi a saját parókáját s mikor a munkapártot így rendbehozta, *Julius Caesar* diadalmas lépteivel vonul az emelvényre vissza.)

Köszeghy (van-e, ki e nevet nem ismeri?): Polgártársak! Programomat röviden fogom összefoglalni, csak a lé lesz hosszú, amelyre ereszttem. Mert a példabeszéd is azt tartja, olcsó husnak hig a leve. Ahol pedig a hus olcsó, ott könnyű a nép élelmézése és az élelmelési viszonyok kedvező volta óriási befolyással van a nép boldogságára. Az én programom tehát a szeretet. Álljanak az egyedül üdvözítő kereszt mellé és annak a jelében kiáltás velem egy szívvel-lélekkel: Üsd a zsidót!

Egy hang: Gyere *Rosenberg!*

Rosenberg (azonban nem mozdul, ennelfogva a néppárt szeretetteljes invitálása eredménytelen marad.)

— Csak a fejét, hogy meg ne sántuljon!

Piukovits: Szeretett polgártársak! Anyaszentegyházunk összes malasztjaival a mel-

nemcsak azért, mert a törvényben előírt 15 százalék ma már abszurdum, hanem főképp, mert a magánbankházak ellenőrzése nagyon bajos és semmi biztosítékot sem nyújt a törvényes formák között tartott ellenőrzés. Nincs ugyanis semmi garancia arra, hogy az évnegyedi váratlan vizsgálat után az eladott sorsjegyeket a bankár magán-céljaira fel nem használja-e vagy azokat elzalogosítván, ő maga megszökik, a károsult felek pedig megtakarított filléreiket sirathatják.

Ezért Budapesten a közigazgatási bizottság azt a javaslatot tette, hogy az idézett törvényt sürgősen módosítsák. A kamat a tisztességes polgári haszon százalékára redukáltassék és magánbankárok ilyen részletügyletekkel egyáltalán nem, vagy pedig csak tetelesen, 100—100.000 korona óvadék letétele mellett foglalkozhassanak.

Hány millió korona fog még eluszni az oceánon, míg ebből a javaslatból törvény lesz?

H I R E K .

Az anyákhoz és apákhoz.*)

Irtta: **Rákosi Jenő.**

Az újabb kor legnagyobb és legdicőbb vívmánya az, hogy az értékek benne helyet cseréltek. Régen az arany és ezüst, a drágakő, a selyem és bársony és a pénz minden neme

* A gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter kormányzósága alatt álló „Országos Gyermekszanatórium Egyesület” nevében maga a miniszter kért fel Rákosi Jenőnek ezen, mint ő mondja, lapunk számára is írt cikke közzétételére. Szívesen teszünk eleget a kérésnek s adjuk meg a szükséges felvilágosításokat. Az egyesület központi irodája Budapest, Dohány-utca 33. szám alatt van. A tagok kötelezettségei a következők: a) a rendes tag három évre 5 korona évi tagdíjat fizet; b) pártoló tag, aki egyszersmindenkorra legalább 100 koronát ad; c) az alapító tag legalább 1000 korona alapítványt tesz s ezt legfeljebb 5 év alatt befizeti; d) örök alapító az, ki legalább 5000 koronával járul az egyesület céljaihoz és az összeget legalább 5 év alatt befizeti; e) ágyalapító tag az, ki legalább 10000 (tízezer) korona alapítványt tesz. Az ágyalapító jogosítva van abban a sanatóriumban, melynél ágyalapítványát tette, egy ágyat évenként díjtalanul az általa ajánlott beteg számára igénybe venni. — Az alapítványok gróf Zichy János kormányzó címére is Budapest, Vas-utca 10. sz. intézhetők. — Adományokat lapunk szerkesztősége is elfogad.

lényzsebemben szívélyesen üdvözöllek benneteket, a vallás javainak lelkes védőit! Tudjátok, hogy azok a ködös zsidók...

Passterkó Gyuri: Minek maguknak az a sok föld?

Piukovits: (Nemes felháborodással.) Ki beszél ott lenn? Ha van bátorsága, gyűjjön ide, hadd beszéljek vele!

Passterkó: Micsoda? — Hogy van-e bátorságom? — Azt a hasa mindenit! — (Odamegy a szónok asztalához és odavágja a kalapját teljes illendőséggel.) — Itt vagyok, beszéljen velem az ur! — Hát hogyan is vagyunk azokkal a birtokokkal, mi?

Piukovits: Hát úgy van az azokkal a birtokokkal, tudja kee, hogy azt a papság évszázadok jól megérdemelt munkájáért kapta!

Passterkó: Sohase vót a maguké! — Azért maguknak tanítani köllött, meg bándériumot állítani! — Oszteg mér nem adják a szegény embernek bérbe? Maguk szidják a zsidókat mint a bokrot. — Hát akkor mér van csupa zsidó bérlőjük? (Óriási hahota, taps és helyeslés.)

és anyagi érték ezer formája volt emberi fel fogás szerint a gazdagság fogalma. Az egyesek ma is ezek után az értékek után futnak káros versenyben. Az összesség sem hanyagolhatja el az anyagi javak e tömegét. De immár ott trónol a legvilágosabb elmékben a megismerés, hogy a nemzetek legdrágább kincse, legértékesebb vagyona, legfőbb ereje az ember anyaga.

Minden mozgalomnak tehát, amelyet eddig humanitáriusnak tartottunk, óriási gazdasági jelentősége van. A közoktatásügye, a közegészség, és mind az, ami az embertöke gyarapítását és megjavítását szolgálja, első sorban közgazdasági szolgálat. Hiszen a vésőnek, a kalapácsnak, a tollnak és az ekeszarvának is az ad nagyobb értéket, hogy hányan forgatják és kik veszik kezükbe. Az ember teszi becsessé az anyagot, nem megfordítva. Az ököritői rémes katasztrófának iszonyúsága éppen abban rejlik, hogy nem a gazda vesztette el birtokát, hanem a föld vesztette el gazdáját.

Iparkodás, munka, takarékoság, okosság minden elveszett értéket vissza tud szerezni. De a legáldottabb föld sem képes az elvesztett gazdát, az elpusztult embert életre kelteni. A kezdetlegesen összerótt vityillő kastélylány a szorgalmas ember kezében; a legfényesebb vár összeomlik, ha az ember kipusztul belőle.

Az utolsó tíz év magyar államférfiai e megismerések alapján oly munkát indítottak meg, a melylyel Magyarországot a civilizáció élére állították. Az ember s főleg a gyermekvédelem oly szervezetet nyert hazánkban, melynek szinte mondhatnám csodájára járnak a nyugati társadalmak vezéralakjai. Ki merné tagadni, hogy Magyarország jövőjének a kérdése a magyarság hatalmas ellenállhatatlan kifejlődése. Nincs ennél nemzetibb, nincsen függetlenebb politika. De sőt nemcsak Magyarország történelmi nagyságának helyreállítása fordul meg ezen a kérdésen, hanem Európa keleti részének békeje, művelődése, biztossága és virágzása is. Mert a Duna-Tisza hatalmas völgyében, a Kárpátok gyönyörű koszorújában nincsen egyetlen faj sem, a melyre egy birodalmi szervezet biztosan támaszkodhatnék, kizárólag csak a magyar. Abban a pillanatban, midőn e faj-

nak számbeli, műveltségi és vagyoni ereje megtöretne a sors csapásai alatt oly mértékig, hogy le kellene mondania vezénylő és egységbe kapcsoló hivatásáról: abban a pillanatban a fajok ádáz versenygése és visszavonása ütné fel hydrafejét. A bomlást külső hatalom ideig-óráig fenntarthatná, de csak a hatalom árán, csak az autokrácia vaskezeivel. Minthogy pedig az ily hatalomnak semmi etikai célja nem volna hatalmi érdekén kívül, hovahamarább meg kellene örlödni s ez a gyönyörű, az Isten által is egységesnek teremtett ország prédája lenne prédakeresőknek és széttagoltatnék s latrok osztozkodnának Krisztus urunk e ragyogó, számunkra kiterített köntösén, melynek amíg mi itt vagyunk, Magyarország a neve.

Ez a jelentősége annak a mozgalomnak, mely minden alakjában az emberanyagot védi ebben a sok külső és belső ellenségtől tépett országban, a melynek legújabb alkotása a Gyermekszanatórium.

A Gyermekliga szárnyai alá szedi az elhagyott, a züllött, a védtelen gyermekvilágot, hogy megmentse az országnak. A Gyermekszanatórium Egyesület a beteg gyermekeknek vet ágyat, nyújt segítséget és rendel ápolót, hogy megmentse az életnek.

Társadalmunk jeles és önzetlen vezérférfiai állanak az alkotás élén és küzdik ki hívó, kérő, buzdító szavukat a nemzet társadalmához. Szegény és gazdag, aki meghallod, nyisd ki elejbe a szívedet. Nincs a világon irgalmasság szebb és meghatóbb, mint amely a beteg gyermek ágya fölé hajlik. Te a kit az Isten gyermekekkel áldott meg, jer és segíts és ezzel háláld meg a gondviselésnek azt, hogy képes vagy a magad gyermekéről gondoskodni anyai, apaí szived boldogságára. Te, akitől a sors megtagadta a gyermek örömet, jer és segíts épen ezért. Mert meg vagy kimélve attól a pokoltól, mely az elhagyott szegény szülő szívet oly iszonyuan sanyargatja: attól, hogy nem képes beteg gyermekéről gondoskodni.

Gyertek mind, akik ezt olvassátok, meg gondolván, hogy az isten munkáját végzitek; meg gondolván, hogy a nemzet beteg gyermekeiről veszitek le a szenvedést.

Mily fenséges látvány: a társadalom

Rosenberg: E zószér!

Heizmann: E zószér is ka schwüa!

Gompel Dani: (Szónokászati világ bajnok) Meine kachrten Mitpürger! — Ich will niemanden apréde!... E... e... e... Ich will niemanden apréde!... E... e... e...

Egy hang: Visszavonulhat! — A kapu alatt balra.

Gompel: (Szónokászati világ bajnok) Ich will niemanden apréde!... E... e... e... Ich will... Abr nur auf die Mungabárd soll kaner ned stimme! — Schluss.

Mind: Éljen! Élljen! (A szónokot számosan kivezetik.)

Görög tűz. Rakovszky a glóriával és a nép egyszerű gyermekeinek humorával övezve a menyekbe száll.

Kar! Zsidó, zsidó, rongyos zsidó, van-e nálad pirosító!

Függöny.

(A legszebb ebben a kitűnő színdarabban az, hogy tényleg meg is történt.)

Piukovits: Igaza van, de ha azok élelmese! A mi birtokainkat 600 év előtt kaptuk és összesen van három millió hód földünk, hanem zsidóknak, akik csak 60 éve vannak itt, azoknak van hét millió hód. Hát jól van, nem bánom, osszák föl a földet, de akkor osszák előbb a zsidókat!

Passterkó: Hanem azt a zsidók szereztek ám! — Nem kapták, hogy tegyenek érte valamit!

Piukovits: E... E... E...

Egy hang: No nyögje ki.

Passterkó: Hát van-e még valami beszélni valója velem? — Most már nem fáj a hasa?

Piukovits: (Tagadólág int, mire Passterkó nyugodt lélekkel tovább ballag, mint aki jól végezte a dolgát.)

Heizmann: Az én hazafiságom vétekszik a Rakovszky kegyelmes uréval!

Egy hang: Tudjuk!

Heizmann: Ebben az országban senki sincs, aki úgy szeretné a zsidókat, mint én! És ha én zsidó volnék, agyonvernék minden katolikust!

páros viadalban a köztünk orvszándékkal bujkáló halállal. Nem fogjuk legyőzni, mert a földön minden csalhatatlan semmi és senki, csak épen egymaga a halál. De szembeszálunk e rémmel és nem engedjük, hogy szövetségben a szegénységgel, a nyomorral, a könnyelműséggel, könnyű prédához jusson.

Akit lehet, ahol lehet, ahányat lehet sápadt kicsinyeink közül, kiragadjuk kegyetlenül fojtogató csontos kezéből: ez a szegény gyermekek szanatóriumának isteni hivatása.

Miniszteri elismerés. A földmivélségi m. kir. miniszter Ábrahám Hugó apatini, Németh Imre gombosi, Drégely Kálmán mélykúti, Eberhardt István garai, Mokri Dezső kulai, Schumacher Antal cservenkai, Zsótér Zoltán óbecsei, Popov Bogdán titeli, Weiszberger Mihály kisszállási, Morava Károly almási, Medveczky Károly jankamajori, Polczér Sándor nagybaracska, Hesz Márton szentfűlöpi, Posgai Imre péterréve, dr. Gerster Károly óbecsei, Szüszner Ferenc bácsföldvári, Zinauer Ágost bácsujlaki, Mayer László bácsótvárosi, pacséri Császár Péter topolyai, ifj. Faragó József kossuthfalvai, Kiss Béla csantavéri, Pogács Lajos temerini, Tarkovits Zsigmond ófutaki, Kriszt Dezső martonosi, Hakker Antal magyarkanizsai, Pevny Domonkos kerényi, Hegger József csonoplyai, Kovács László zentai, Cservenka Lajos zombori és Falcione Sándor szintén zombori gazdasági tudósítokat az 1909. év folyamán önként elvállalt tudósítói kötelezettségeiknek kiváló és lelkiismeretes ügybuzgalommal való teljesítése miatt elismerését és köszönetét nyilvánította.

Vivóestély táncsal. Mint már röviden jeleztük Falchettó Ettore mesternek 10 éves vivómesteri működését megünnepelni óhajtván, tanítványai az ő tiszteletére május hó 4-én táncsal egybekötött jubiláris vivó-akadémiát rendeznek, a Kaszinó helyiségében. Megígérte az akadémián való részvételét báró Malvica Andrea vivómester is, kinek törmékközése lesz az est fényponja, mert ez a törvívó fenomen rövid Magyarországi tartózkodása alatt mindenütt, ahol szerepelt, bámulatra ragadta nézőit. Részt vesz még Venezia Ernestó mester is és a szabadkai vivók is eljönnek, hogy ne csak vivókban, de táncosokban se legyen hiány. Az akadémia változatosabb tétele céljából zene és ének számok lesznek, a zombori troubadourok részvételével. Jegyek Schön Dezső könyvkereskedésében lesznek kaphatók f. hó 23-tól kezdve, meghívók nem lesznek. Kérjük a közönséget, hogy minél számosabban jelenjenek meg, biztosítván az est sikerét, hiszen a vivók mindenképen gondoskodnak arról, hogy a jelenlevők egy kellemes estét töltsenek el, mert nemcsak vivás, hanem quartett, mandolin, ének stb. és ami a fő, sok és jó táncosok is lesznek.

Jutalmazás. A bácsbodrogmegyei alispán sikeres működésükért Rumbach Mihály bácsordasi jegyzőt 25 korona, Rákics Miklós lilimosi jegyzőt és Gellér József, dernyei irnokot 15—15 korona, továbbá Sztanó Endre hódási adóhivatali ellenőrt 150 korona jutalomban részesítette.

Nyugdíjazás. Bosnyák János Bezdán község jegyzője nyugdíjaztatott. A község — most már volt jegyzője — hosszú időn át vezette a község ügyeit. Bosnyák semmiképen sem akart belenyugodni abba, hogy nyugalomba küldjék, mert még igen egészségesnek és munkabírónak tudta és érezte magát és a vármegye azon határozatát, mellyel nyugdíjaztatását kimondta, megfélebbezte a belügyminiszterhez, ahonnan azonban elutasították telegezését és most már végleg nyugalomba vonul.

Jubiláló főgimnázium. Az ujvidéki gör. kel. szerb főgimnázium ez idén éri meg fenállásának 100-ik évfordulóját, amelyet június első napjaiban nagyobb szabásu ünnepségekkel készülnek megülni.

A kath. legényegylet mulatása. A zombori katolikus legényegylet vasárnap a polgári kaszinó termeiben színelőadással egybekötött táncmulatságot rendezett. Előadták Kazaliczky Antal „A harang” című színművét, Pfeiffer Kálmán és Preischl József a bajmoki katolikus legényegylet tagjainak közreműködésével. Nevezettek szerepükben olyan alakítást mutattak be, mely hivatásos színészeknek is becsületére vált volna. Hasonló elismerést érdemeltek ki a zombori szereplők közül Csányi Ilonka és Steffkó Mariska is. Az előbbi végtelenül bájosan adta a fiatal menyasszony szerepét, az utóbbi pedig élethű alakítást nyújtott a bakfis leány szerepében. A többi szereplő is teljesen rászolgált az elismerésre. Az előadás után táncra perdült az ifjúság és reggelig mulatott a legjobb hangulatban.

A zombori önkéntes tűzoltó testület a n. é. közönség szíves tudomására hozza, hogy a Zombor sz. kir. város által átadott a teljesen modern felszerelésű és berendezésű mentő kocsit kezelésébe átvette s szakszerűen kiképzett mentőivel, akik éjjel-nappal permanens szolgálatban állanak, a nagyközönség állandó rendelkezésére áll. A mentő különítmény az őrtanyán van elhelyezve (Tűzoltó Őrtanya telefon 8 sz.) s akár a nyilvános, akár magán telefonállomások, akár a nyilvános tűzjelző állomások útján felhívható. A nyilvános tűzjelző állomások a következő helyeken vannak elhelyezve: 110. Szigethy István Bajai-utca 4 sz. 111. Karly Ferenc Angyal-utca 4. sz. 112. Pálits József Thököly-utca 50. 113. Litomereczky Mátyás Zöldkert-utca 39. 114. Ádám Gyula Schweidl József-utca 10. 115. Fribert Mihály Szivaci-utca 6. 116. Matarits István Antal-utca 29. 117. Odobasits Velimir Hunyadi-utca 20. 118. Sesevits Dusan Nemesmiliticsi-utca 42. 119. Wallner Ferenc Farkas-utca 27. — Tudatja egyben a testület, hogy két elegáns fogattal úgy a városban, mint a vidékre leendő fuvarozás céljaira mérsékelt fuvardíjak mellett szintén a n. é. közönség rendelkezésére áll s annak szíves támogatását kéri. Ezen fogatok szintén megrendelhetők telefonice.

Eljegyzés. Drégely Antal Béreg község jegyzője eljegyezte Odry Margitot, pacséri Odry Andor hercegszántói jegyző leányát.

A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden április 24 én d. e. 9 órakor a szegedi alsó szivattyutelepen fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Tisza Lajos-körút 61.) beküldendők.

Felülfizetések. A zombori kath. legényegylet által 1910. április 17-én tartott műkedvelői előadással egybekötött táncmulatság alkalmával felülfizettek a következők: Fernbach Péter 50 kor., gr. Chotek Rezső, Fernbach Károly és neje, Sztrilich Zsigmondné, dr. Városy Gyula 10—10 kor., Borszanszky János, Fuderer Antal, Harmuth József, Lukács Dezső, Mattas András, Spitzer Sándor, Weidinger Lajos, Zimmermann Gyula 2—2 kor., Baits Vitomir, Bonifáth József, Darázs Gyula, Lux Ferenc, Marton Rózsi, Nagy Lajos, Nébl Antalné, Refle Jakab, Rüll István, Sulyok Ferenc, Sztornagy Fábian, Sztornagy Sándor, Ugyr István, Ugyr Károly, Ugyr Mihály, Vörös Mária, Weigand Lőrinc 1—1 kor., Nebl István 80 fil., Posch Albert 70 fil., Fejes Józsefné 60 fil., Hock János, Metz József, Nebl Ádám, Varsós Ferenc 40—40 fil., Markovits György 20 fillér. Az egyesület vezetősége ezuton is hálás köszönetet mond a felülfizetők szíves támogatásáért.

Működik a csendőrszurony. Vasárnap délután bulat rendeztek a ludasi legénynek. Vigan folyt a mulatozás és már este 8 óra felé oszladozni kezdett a közönség. Nem igen tetszett ez Sebők Péter ludasi legénynek, aki minden áron tovább akart mulatni. Mindenivel kötekedni kezdett, úgy hogy rendőri beavatkozás vált szükségessé. Sebők azonban nem igen ijedt meg a csendőrtől, hanem nekimen: és azt is megtámadta, mire a csendőr kénytelen volt fegy-

verét használni. Az eredmény az, hogy a csendőr szuronyával Sebők Pétert a combján megszurta. Pataki csendőrhadnagy még az éjszaka folyamán kiment Palicsra, hogy ez ügyben a vizsgálatot megejtse. Sebők Pétert hatóság elleni erőszak vétsége miatt letartóztatták.

Talált tárgyak. Folyó évi március hó 30-án éjjel a Kossuth Lajos-utcában egy fehér szőrű, jobb pofáján egy fekete folttal bíró kan foxterier kutya találtatott, a tulajdonos megtalálónál Stern Józsefnél Gákovai-utca 1. szám alatt jelentkezzék. Találtatott egy zsák 2 drb szappannal.

Főlvételi pályázat. A déva i (Hunyadmegye) áll. tanítóképző intézet II. osztályába az 1910. 11. iskolai évre 11 teljesen ingyenes, 10 feldíjas, 6 teljes fizetéses és 3 ösztöndíjas növendéket fognak felvenni. Bővebb felvilágosítást szívesen ad az igazgató:ág.

Leleplezett pálinkafőzők. Az ujvidéki pénzügyőrség Csurog és Zsablya határában nyolc helyen talált tengeri pálinka kifőzésehez alkalmas kazánokat, üstöt s hozzá tartozó berendezést. Nagyobb mennyiségű kész pálinkát is lefoglaltak a pénzügyőrök, akik a pálinkát és üstöt elkobozva, a kihágást elkövetők ellen megindították a további eljárást.

Ritka nagykor. Óbecsén a napokban halt meg Zsivkov Taekov Prókáné szerb földmives asszony, aki 110 évet élt, az utóbbi időben is fönt járt, maga magát szolgálta ki s allitólág évi 45 forintból tartotta fönn magát.

Gazdátlan csikó. Zombor sz. kir. város rendőrkapitánysága közhírré teszi, hogy f. évi április hó 12 én, 1 drb pej kanca csikó hátsó bal lába kese csillagos a városban gazdátlanul találtatott. Tulajdonosa tulajdonjogát járlat által igazolvva 8 napon belül a rendőrkapitányságnál átveheti.

A kivándorlók pénze. A belügyminiszter felhívja az Amerikába vándoroltaknak itthon maradt hozzátartozóit, figyelmeztessék a kintlevőket, hogy pénzt csak postautalványon küldjenek haza. Ne küldjék a pénzt ajánlott levélben, de különösen ne az amerikai kisbankárok útján, mert azoknak a kezén már sok kivándorlónak a pénze kallódott el.

Művészet — Irodalom.

A „Vasárnapi Ujság” április 17-iki száma egész sereg szép és érdekes aktuális képet és képsorozatot közöl, többek közt Barabás Miklós néhány eddig ismeretlen rajzát és festményét, Gyarmathy Zsigáné arcképét és nekrológiát, Kasy János és Bartók József államtitkárok, Vavrik Béla kuriai másodelnök és Marx János államvasuti elnökgazdát arcképeit, képeket Apponyi mádi szerepléséről, a Széchenyi-ünnepéről, nagyon érdekes képsorozatot Prinz Gyula, a jeles magyar utazó ázsiai utazásából, Királyfalvi Károly kiállításának néhány képét, a fővárosi hordárok tüntető körmenetét stb. Szépirodalmi olvasmányok: Farkas Imre és Majthényi György versei, Szemere György regénye, Rákosi Viktor történeti korrajza a kommunéről, Gyarmathy Zsigáné egy hátrahagyott elbeszélése stb. Egyéb közlemények: Alexander Bernát színházi levele, Beöthy Zsolt cikke a virágénekek egy tanulságáról, tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 4 korona a „Világkrónika”-val együtt 4 kor. 80 fillér. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes-Néplap” a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 40 fillér.

Védekezés a vörös katonaság ellen. Az önálló vámterület megvalósítása.

Megvalósíthatjuk az önálló vámterületet, ha hadat üzenünk a külföldi silány munkáknak és lakásunkat *Szpevák Béla* zombori asztalos által készített butoraivai rendezzük be. S éppen ezen mélyreható oknál fogva indítva érzem magam, hogy felhívjam a nagy közönség figyelmét a *lakásberendezés* fontosságára.

Az a harc, melyet kiváló művészeink indítottak: ezen a téren háborút jelent a barok és a renaissance ellen.

Amíg a régi butorokban a faragványok és a kiálló lécezők valóságos melegágyát képezték a porfészekben meghúzódó bacillusok milliárdjainak, addig a bacillusok ellen való védekezés teljesen lehetetlen volt. A port szépen magunkba kellett szívniunk és irtóztató pánik és félelem fogott el, ha a hátunkon éreztük a vörös katonaság egy-egy előrsét: a *poloskát*.

E szégyenletes és szomorú állapot ellen csak úgy védekezhetünk, ha megváltoztatjuk a stílusunkat és lakásunkat nem a cifra, hanem a célszerű, sima és művészi kidolgozott butorral rendezzük be. Ilyen butorok kaphatók: *Szpevák Béla* asztalos mesternél Kalap-utca 2 sz., valamint a zombori Árucsernökben.

Közgazdaság.

A Házinyulenyésztők Országos Szövetkezete, Budapest (Csillaghegy) e héten tartotta közgyűlését a Köztelek gyűléstermében. Évi jelentéséből megismertük a Szövetség rendkívül gazdag közgazdasági tevékenységét, amelyből csak a következőket kívánjuk kiemelni: 1. A „Házinyulenyésztő” című könyvecskéjét 50,000 példányban kinyomatta s minden érdeklődőnek ingyen küldte meg s ezentul is megküldi, mivel főleg a gazdaközönseget és kisembereket kívánja a nyulenyésztéssel megismertetni. 2. Ötszáz ketreces nyultelepet állított fel Csillaghegyen, ahol állandó nyulkiállítás és vásárt tart fenn a Szövetség és tagjai kifogástalan, egészséges állataival, amivel a tenyészanyag beszerzését és értékesítését könnyíti meg és mintaszerű berendezést és állatokat mutat be. 3. A székesfőváros központi vásárcsarnokában állandóan friss házinyulhúst árusít kg.-ként 1.20 koronáért. Ezzel a főváros élelmi piacát támogatja és a nyultermelvények értékesítését megoldotta. 4. Nyulgeréznek kidolgozását elvállalja. 5. Hivatalos lapja állandóan irányítója és tanácsadója a tenyésztőknek. 6. A fővárosban és a vidéken 12 előadást tartott a házinyulenyésztésről. 7. A Szövetség irodája bárkinek felvilágosítással szolgál nyulenyésztési ügyekben. 8. A Kelet és a Balkán piacát biztosítani igyekszik a kivitel céljára. 9. Mérsékelt áron ad bárkinek tenyésztő anyagot, vagyontalanoknak pedig teljesen ingyen, tehát mindenkinek módot nyújt arra, hogy ezzel a hasznos gazdasági ággal nagyobb áldozat nélkül foglalkozzék s szép mellékjövedelemre tegyen szert.

.. A magyar királyi államvasutak ..
M E N E T R E N D J E .
Érvényes 1910. évi május hó 1-étől.

A budapest-keleti pályaudvar—belgrádi vonalon. A Szabadkáról jelenleg éjjel 3 óra

01 perckor induló és Budapest keleti pályaudvarra reggel 7 óra 25 perckor érkező személyvonat Szabadkáról d. e. 9 óra 43 perckor fog indulni és Budapest keleti pályaudvarra d. u. 1 óra 50 perckor fog érkezni, a későbbre fektetés által a vonat Szabadkán csatlakozásba hozatik az Ujvidékről reggel 4 óra 27 perckor induló és Szabadkára reggel 7 óra 17 perckor érkező személyvonattal.

A Budapest keleti pályaudvarról jelenleg d. u. 1 óra 55 perckor induló és Szabadkára este 6 óra 20 perckor érkező személyvonat Budapest keleti pályaudvarról d. u. 12 óra 50 perckor fog indulni és Szabadkára d. u. 5 óra 23 perckor fog érkezni, hol csatlakozást nyer Ujvidékre.

A Szabadkáról jelenleg este 8 óra 40 perckor induló és Topolyára este 10 óra 19 perckor érkező személyszállító tehervonat helyett a Budapestről 10 óra 46 perckor Szabadkára érkező személyvonat fog Topolyáig közlekedni és oda éjjel 11 óra 42 perckor érkezni.

Az Ujvidékről jelenleg éjjel 3 óra 48 perckor induló és Zimonyba d. e. 8 óra 05 perckor érkező személyszállító tehervonat vegyesvonattá átminősítve, Ujvidékről reggel 5 óra 42 perckor fog indulni és Zimonyba d. e. 8 óra 01 perckor fog érkezni.

A Zimonyból jelenleg d. u. 12 óra 45 perckor induló és Ujvidékre d. u. 3 óra 48 perckor érkező személyszállító tehervonat, szintén vegyesvonattá átminősítve, Zimonyból d. u. 12 óra 33 perckor fog indulni és Ujvidékre d. u. 2 óra 44 perckor fog érkezni.

A zombor—obecsei vonalon. Az Ujverbászról jelenleg este 6 óra 59 perckor induló és Obecsre este 8 óra 34 perckor érkező személyvonat Ujverbászról csak a Budapestről este 7 óra 54 perckor odaérkező gyorsvonat után, azaz este 8 órakor fog indulni és Obecsre este 9 óra 36 perckor fog érkezni.

Az ujdombóvár—bród—bosznabrodói vonalon. A Pécs—Eszék között közlekedő, Pécsről d. e. 7 óra 40 perckor induló és Eszékre d. e. 11 óra 16 perckor érkező, valamint az Eszékéről d. u. 3 óra 50 perckor induló és Pécsre este 7 óra 02 perckor érkező tehervonatok személyszállítással fognak közlekedni.

HIRDETÉSEK.

Eladó birtok.

Baranya megyében, **Velény** község határában **52 kataszteri hold birtokomat** szabad kézből eladom, két különálló melléképületekkel biró beltelekkel együtt.

Levélbeli, ugyszintén személyes megkeresések eszközölhetők

NAGY ANTALNÁL

Velény,

8-2

U. p. Szabad-Szent Király (Baranya megye).

Az OLLA több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak ajánlva.

Az OLLA szarkorvosok által megvizsgálva és legjobbnak minősítve van. Két évi próbálás. Ara tucatonta 1, 6, 8 és 10 koronára.

Az „OLLA”-gummi kapható az ország minden gyógyszerárában és jobb drogériákban. Követelje azonban, hogy a szállítója önnek csakis OLLA-t adjon és ne engedjen magának csekélyebb értékű silány utánzatot mint „ép oly jót” feldicsérni. — Az elárúsító helyek kimutatását, árjegyzékét és eredeti propaganda reklámot ingyen küld az OLLA gummigyár Wien II/231., Praterstrasse No. 57. 100-18

A RADIOGENVIZ (Radiumemanatio)

ivó- és fürdőkúra alakjában legjobban pótolja a gasteini kúrát.

A Radiogenviz használata javalva van: csusz, köszvény, zsábák (ischias), neurastheniánál, hűdéseknél, a tabetikusok lancináló fájdalmai ellen, valamint aggkori gyengeségnél

! RADIOGENISZAP !

60-szor radioaktívabb a fangónál, kitünő főlsvivő-szer izzadmányoknál; többször is használható, tehát olcsó.

Radiogenviz és Radiogeniszap kapható

Zomborban:

NÉMET I.

varosi gyógyszerárában, a nagy szerb templom mellett. 6-2

Prospektust és irodalmat ingyen küld a főraktár: **Alte k. k. Feld-apotheke, Wien, I., Stefanplatz 8.**

643. szám. 1910

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíró 1909. évi Sp. III 967/5 számú végzése következtében dr. Vujics Sándor zombori ügyvéd által képviselt zombori gör. kel. szerb egyházközség javára 342 korona s járulékaik erejéig 1910. évi március hó 30 án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1200 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró 1910. évi V. 451/2. sz. végzése folytán 342 korona tőkekövetelés, ennek 1907 évi november hó 1-ső napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 68 kor 90 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban Eötvös József körút 25 sz. a. leendő eszközlésére 1910. évi május hó 4-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbet ígérőnek becsáron alul is el tognak adatni.

Zombor, 1910. évi április hó 15 én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

HUNGÁRIA-FÜRDŐ.

Bérlő: **Sárközi Béla.**

GÖZFÜRDŐ:

URAKNAK: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap.

HÖLGYEKNEK: hétfőn, szerdán, pénteken mindig délután 1/2, 2 órától 6-ig.

Kitünő masször és elsőrendű tyk-szemvágó a fürdőben.

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap, vasárnap délután kivételével használhatják.

A meleg vizmedence naponta kétszer kimosva és állandóan friss víz.

52-36

Használjon Nagysád FÖLDES-féle MARGIT-CRÉMET,

hogy arca tiszta, üde és bájos legyen!

A FÖLDES-féle Margit-Crème a főrangú hölgyeknek is kedvenc szépítő szere, az egész világon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra alatt észlelhető.

Mivel a FÖLDES-féle Margit-Crémét utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget.

A FÖLDES-féle Margit-Crème ártalmatlan, zsirtalan, vegytiszta készítmény.

A bőr mindennemű TISZTÁLTALANSÁGÁT, SZEPLŐT, PATTANÁST, MITESZERT, MÁJFOLTOT, RÁNCOKAT stb. GYORSAN és BIZTOSAN ELTÁVOLIT. Nemesak az arc bőr, hanem a NYAK, VÁLL és KÉZ FEHÉRÍTÉSÉRE és SZÉPÍTÉSÉRE is legalkalmasabb. Nagy tégely 2 korona, kicsi 1 korona minden gyógyszertárban és drogériában. 7-2

Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész,
Aradon.

Kapható Zomborban: **Mihájlovits**
István, **Németh** Ignác, **Jakab** István
gyógyszertárakban.

Művelt és okos ember nagy súlyt helyez a fogápolásra, mert annak elhanyagolása nem-

csak szépséghiba, hanem egyben undorító szagot ad a leheletnek. Szakorvosok egyöntetű véleménye szerint a beteg fog további romlását megakasztja, a szájüreget szagtalanítja s a fogakat gyönyörűen fehériti a Sztraka-féle

Menthol fogszippan. Kapható gyógyszertárakban 1 koronáért.

Kapható: **Fehér István** drogériájában
Zomborban. 4-4

T I T O K

marad minden háziasszony előtt, hogy miként kölcsönözhet a szobapadlónak **állandó, szép és előkelő** szint, amíg a **valódi Eisenstädter-féle**

: Eglasine :
padló-fénymázt
— nem használja. —

Bejegyz. védjegy

Az **Eglasine** három óra alatt megszárad.

Kemény mint a borostyánkő, gyönyörű tükröző színt ad.

Az **Eglasine** teljesen szagtalan.

Az **Eglasine** fénye tartós, mosható és ezért előszeretettel használják **konyhabutorok** fényezésére is.

Kérjen mindenütt csak valódi **Eisenstädter-féle**

Páncélos lovag.

Eglasine

padlófénymázt és ügyeljen a **Páncélos lovag** védjegyre, amely minden dobozon látható. 10-2

a legolcsóbb és a legjobb

NAGY BUTORELADÁS!

— Rendkívüli nagy választék modern —

háló-, ebédlő-, nappali és uriszoba berendezésekben.

Ugyszintén mindennemű más butorokban az egyszerűtől a legdiv-
** szesebb kiállításig, mi csak lakberendezéshez szükséges. **

Remek szép **angol garnitúrák**, a legdivatosabb **divánok** és **ottománok**, nemkülönböztetve minden más kárpitozott butorok meglepően **jutányos árak** és **kedvező fizetési** módzatok.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve,

kiváló tisztelettel

Adler Adolf

31-3-3

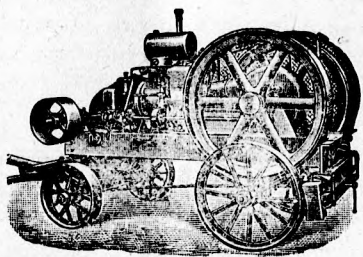
kárpitos mester és butorkereskedő.

6-5

Zombor, Kossuth Lajos-utca, a Takarékpénztár mellett.

Részletfizetésre is!!

Ügyönkök kerestelek!

Ügyönkök kerestelek!

EREDETI

„CHRISTOPH“ !!

benzin szivógáz-motorok, lokomobilok = és **NYERSOLAJ-MOTOROK**

ma az első helyen állanak.

A „CHRISTOPH“ név garancia.

75 éves kísérletek és tapasztalatok eredménye.

KÉRJEN ÁRLEGYZÉKET 20-9

DÉNES B., motorspecialista
:: cégtől ::

Budapest, V., Lipót-körut 15.

NAGYOBB és KISEBB BIRTOK és BÉRLETET

.. Fehérmegyében ..
legszolidabban közvetít:

Seemann József
Székesfehérvár.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

Országszerte hirtel járja:

A „**Keil-Lakk**“-nak nincsen párja,
Pompás fényben a padló,
„**Keil-Lakk**“ amellel olcsó.

A ki egyszer ilyet használ,
Többet mást nem tűr a háznál.

Ajtó, mosdó, ablakpárkány
Oly fehér lesz mint a márvány,
Ha fehér „**Keil-Lakk**“-ot veszünk,
S vele mindent jól befestünk.

Konyhabútor, asztal, szék,
Itt van „**Keil-Lakk**“ azurkék,
Kerti butort fessünk zöldre,
Gyermekeknek öröme.
„**Keil-Lakk**“-ból van minden szín,
Kék, piros, zöld-rozmarin.
Szóval: ház vagy nyárilak,
Mindig legyen ott „**Keil-Lakk**“!

8-6

Mindenkor kaphatók:

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.

HÓDSÁG: Rausch Ede.

|| SZABADKA: Wachsmann Jenő és Tsa.

KULA: Récesel Miksa.

|| TITEL: Nonnenmacher Endre.

Jóirásu fiatalember delutáni irodai foglalkozást keres. Cim a kiadóban.

3-2

31. sz. kig. 1910.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Körtés község előjárósága a Bács-Bodrog vármegyei törvényhatósági bizottságnak folyó évi 429. jkvi szám alatt kelt véghatározatával engedélyezett új község-háza építési munkálatainak biztosítása iránt nyilvános másbéli árendgményes verseny tárgyalást hirdet.

Az építkezés összes költsége 19683 kor. 44 fillérben van előirányozva. A munkákat együttesen egy vállalkozónak fog kiadni.

Csak százalékos árendgményben tett, a 83000/III.—1907. B. M. sz. szabályrendeletben kiadott minta szerint kiállított, ivenkint egy koronás belyeggel ellátott és pecséttel lezárt sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni. Az ajánlat borítékának mintája ez:

„A községi Előjáróságnak Körtés. Ajánlat a 31 kig. 1910. számú verseny tárgyalási hirdetésben kiírt körtési új község-háza építési munkálataira.“

Az ajánlatok a községi előjáróságnál **1910. évi május hó 8-ik napjának déli 12 órájáig** adandók be.

Ajánlattevő köteles ugyancsak az ajánlat beadására kitűzött határidőre 19683 kor. 44 fillér előirányzati összeg 5%-át bánatpénz fejében a verseny tárgyalási hirdetés számára való hivatkozással készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirokban a községi házipénztárba letenni. A készpénz után a község kamatot nem fizet. A bánatpénzt az ajánlathoz esatolni nem szabad, hanem a bánatpénz letételét igazoló nyugta, vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolata (esetleg a postai feladóvény) esatolandó az ajánlathoz.

Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

Azon pályázók, akik a szóban levő ipari munkákat teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek már ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

A pályázók tartoznak megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonyítványával igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

A 83000 1907. sz. B. M. közszállítási szabályrendelet 16. §-ának 11. pontjában foglaltak szigorú betartása megköveteltetik.

A verseny tárgyalás Körtésen a község-ház tanácsstermében 1910. évi május hó 9-ik napján d. e. 10 órakor fog megtartatni; a verseny tárgyaláson, illetve az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

A munkákat az átadás után azonnal megkezdendő és 6 hat hónap alatt teljesen befejezendő.

Vállalkozónak a vállalati összeg a községi előjáróság által meghatározandó időpontokban legalább négy egyenlő részletben fog kifizettetni, míg bánatpénze az egy évi jótállás letelte után megejtendő utófelülvizsgálat után lesz kiutalványozva.

A munkálatra vonatkozó tervek, rajzok, minták, költségvetés, műszaki leírás és az árlejtési és vállalati általános és részletes feltételek, valamint az ajánlati minta a körtési jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A községi előjáróság fentartja ama jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson.

Körtés, 1910. április hó 18-án.

Zsoldos Nándor, Feurer József,

h. jegyző. 2-1 bíró.

- Valódi brünni szövetek -

az 1910. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona.
3.10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona.
elegendő teljes férf.	1 szelvény 12 korona.
ruhához	1 szelvény 15 korona.
(kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 17 korona.
ára csak	1 szelvény 18 korona.
	1 szelvény 20 korona.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20-ért úgy felöltő-szöveteket, turista-lodent, selyemkangart gyári áron küld a mindenütt ismert megbízható és szolid posztógyári raktár

Siegel-Imhof, Brünn 95.

:: Minták ingyen és bérmentve. ::

Nagy előnyre szolgál mindenkinek, ha szövetségletét directe a gyártás helyén, Siegel-Imhof cégnél rendeli. Óriási forgalma miatt állandóan a legnagyobb választék a legújabb szövetekből. **SZABOIT, LEGOLCSÓBÓ ÁRAK!**

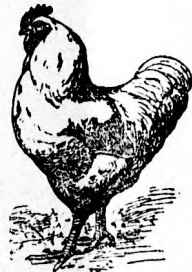
Bármily kis megrendelés teljesen szigorúan 20-11 mintáhu és figyelmes.

Kitüntetések:

Arad
Budapest I, II.
Belgrád
Lovrin
Berlin
Lugos
Nagybecskerek
Nagyvárad
Pozsony
Pécs
Panesova
Szófia
Szeged
Szatmár
Szabadka
Temesvár
Veszprém
Wien
Zenta

!! FAJTOJÁSOK !!

REITTER OSZKÁR főkapitánynál,
Nagybecskereken kaphatók.

Elsőrendű Angliából hozatott fajtisza telivér

Hófehér Orpington
Hófehér Wyondotte (amerikai kitűnő téli tojók)
Sárga orpington
Kendermagos Plymouth Rokes; továbbá
Hófehér óriási pekingi kaesa

tojások
darabja
60 fillér!

Rázásmentes biztos csomagolás, faladákban ingyenes!!

Allami nagy aranyérmek.

Legelő győzelmi díjak, — hazai és külföldi legelő és legnagyobb kitüntetések.

Őszi szállításra fenti állatokon kívül nagytestű angol emdeni libák is előre megrendelhetők. Darabja 25 korona.

A hódtsági

GŐZFÜRDŐ

— részére kerestetik egy —

FODRÁSZ,

— ki egyuttal ügyes —

:: tyúkszemvágó ::
és nejevel együtt a fürdőben a
kiszolgálást végzi.

... Ajánlatokat kérünk ...

ERTL és SCHWERER

Hódtság cimen.

2-1

Eladó ház.

Zomborban, a Gólya-utcában, a volt Korona-gőzmalom telkén épült ház (700 □ öl) nagy kerttel, szabad kézből jutányos áron azonnal eladó. — A tulajdonos: **Ivanovits Györggyel** értekezni lehet naponta déli 12 és 3 óra közt.

4-4

Tejcsarnok.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy Falcione Lajos ur tehenészetéből naponta házhoz szállíthatok friss teljes jó tejet, továbbá friss teavaj, tejszin, tejföl, turó, iró és jégbe-hűtött aludtej naponta kapható

özv. **Vörös Istvánné**

üzletében

3-2

ZOMBOR, POSTA-UTCA.

HIRDETMÉNY.

Doroszlói kálváriára fake-resztek helyett kőkeresztek lesznek felállítva. A kőfaragók a kiadandó munkát illetve a római katolikus lelkeszi hivatalnál utbaigazítást nyerhetnek.

Zombor város üzleti : tájékoztatója. :

Alapított 1869.

WALIENT JÓZSEF

saját készítményű

cipőraktára

Zombor, Zrínyi-utca 12.

Ajánlja mindennemű saját készítményű
cipőt.

Mérték szerinti megrendelések a legrö-
videbb időn belül pontosan és szolidan
eszközöltetnek.

A Magyar Nyugdíjbiztosító Rt zombori
képviselősege **Spitzer Márk és Fia.**
Biztosít bárkinék — orvosi vizsgálat nélkül
— agkori nyugdíjat, rokkantsági járadékot,
özvegyi nyugdíjat és végkielégítést. Kereske-
dőket és iparosokat 1 korona heti befizetéssel
biztosítanak. Felvilágosítást szívesen adunk.

Bogdán István hentesárú üzlete Zrínyi-utca.
Ajánlja a n. é. közönségnek kitűnően
pácolt füstölt húst, sonkát, karajt, lapockát,
ugyszintén frissen olvasztott zsírt, hájat, zsir-
nak való vastag szalonnát legolcsóbb ár és
pontos kiszolgálás mellett.

Bognármester Szívós Dezső Zombor, Thö-
köly (Apatini)-ut 20. Tili-féle ház. —
Elvállal hintó, automobil és gazdasági mun-
kákat. Szolid árak. Pontos kiszolgálás.

**Butor-, üveg-, porcellán-, lámpa- és kép-
keret raktár: Scherer M.** Zombor,
Kossuth Lajos-utca. Kárpitozott butorjavítás,
képkeretelés és üvegezés. E szakmába vágó
bármilyen munkák vidéken is elvállaltatnak.

Berger R. szénkereskedő Zombor, Rókus-
utca 21. — Belföldi és porosz köszén,
továbbá kocsz és vágott fa kicsinyben blom-
birozott zsákokban jutányos árban házhoz
szállítva. Kocsz és szén waggonként nálam
megrendelhető.

Cukrász. A legjobb sütemények és legiz-
letesebb torták, ugyszintén mindig friss
és természetes ízzel töltött bonbonok és a
legizlesebben kiállított fagyaltok a legfan-
tasztikusabb modellekben csakis **Nagy János**
cukrászánál kapható. Széchenyi-körút 11. sz.

Czeisel József gépműhelye Zombor. — El-
vállal artezi kutak furását, vízvezetékek
és fűdőberendezéseket, bármily vasszerke-
zetek és lakatos munkákat, gazdasági cikkek
készítését. Az ipar legújabb vívmánya.
Autogen hegesztési telep.

Ehrlich Nándor fia épület- és diszműbádogos
(Rákóczi-ut). Fűdők, vízvezetékek és
központi fűtők saját tervezésében készít-
tetnek. Szakmába vágó összes munkákat
szavatosság mellett elvállalom.

Fényképezési műterem. Mándits P. fény-
képezési műterme a nagy szerbtemplom
mellett. Készít fényképeket a legolcsóbb árak
mellett, ugymint: 6 drb kabinetkép 8 kor.,
6 drb vízitép 4 kor. és 6 drb legfinomabb
levelező-lap 3 korona.

Gubitz György és Társa uri és női cipész
Zombor, Kossuth Lajos-utca. Saját ké-
szítményű cipőraktár. Mértékszerinti megren-
delések gyorsan és szolidan eszközöltetnek.
Valódi amerikai cipők nagy raktára.

Házi iparilag előállított FEHÉRNEMŰEK
a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig. —
Délmagyarország legszebb áruháza Zombor-
ban a „Menyasszonyhoz.“ — Nagy raktár
divatkelmékben és vaszonneműekben. — Cé-
gtulajdonos: **Spitzer Sándor.** Kossuth Lajos-
utca.

**Hírth János üveg-, porcellán- és lámpa-
raktára** (Kossuth Lajos-utca). Bőrönd
elárúsítás. E szakmába vágó munkálatokat
jótállás mellett elvállalom.

Hangszerkészítő. Raab Károly Zombor,
Zrínyi- és Orgona-utca. Szabadka:
Damjanits- és Bajza utca. Legnagyobb kiköl-
esőző intézet külön e célra tartott zongorák
és pianókban. Állandó raktár elsőrendű
Stengl Testvérek, Koch és Korzelt, Lanberger
és Glasz-féle zongorák és pianókban. —
Részletfizetésre is. — Javítások és hangolások
szakszerűen végeztenek.

Ha épít, vagy házat javítja: homokot,
meszet, beocsini elsőrendű portland és
román cementet, cement-, keramit- és fayance-
lapokat legolcsóbban beszerezheti **Göszl Pál**
építő anyagkereskedőnél Zombor, Thököly-ut
18. Telefonszám 67. — Cimre tessék ügyelni.

Iparosok találkozó helye Lutz Simon ven-
deglősnél Thököly-ut 24. Kitűnő ételek!
Valódi tiszta borok! Dreher-sörkimérés!

Kiárúsítás. Más vállalkozás miatt **Spitzer**
Vilmos divatruházata teljes kiárúsítást
rendez. Az összes raktáron levő gyapjuszövet,
vászon, selyem, flanel, mcsóruk, szőnyeg tete-
mesen olcsó árai általános feltűnést keltenek.

Kisebb kőmivesmunkákat, ugymint: átala-
kításokat, javításokat, fűdőkádakat,
fayance- és keramit burkolatokat, rabic és
betonmunkákat legszolidabb árak mellett vállal
Szavits János kőmivesmester Zombor, Orgona-
utca 38.

Különlegességi dohány és szivarok, a leg-
jobb **szivarkahüvelyek,** mindenfajú szip-
kák, manilából készült gyékényszerű szivar-
tárcák, Piatnik-féle játékkártyák, bélyegek és
váltók kaphatók a zombori különlegességi
dohánytözsdeben, **Gruda Pálnál.** — Postai
megbízások legpontosabban.

Lauer Károly uri és női cipész Zombor,
Zrínyi-utca 8. sz. — Készít a legkénye-
sebb igényeknek megfelelő női, valamint
férfi cipőket és diszizimákat. Pontos kiszol-
gálás. Méltányos árak.

Műorás és ékszerész: Keszler Dezső
Zombor, Kossuth Lajos-utca, Frey-féle
ház. Dus raktár mindennemű arany-, ezüst-,
tula-, nikkel-, zseb-, fali- és ingaórákban,
arany- és ezüstművekben. Bámulatos olcsó
árak. Valódi berndorfi- és china-ezüst árak.

Műbutorasztalos. Pfarr Pál Thököly-ut 20.
Elvállal a legmodernebb rajz szerint
fényezett, valamint matt butorok készítését.
Lelkiismeretes munka. Szolid árak.

Mrákovits Gyula elsőrangú műselyem-
kelfestő és vegyészeti ruhatisztító
Zombor. Gyűjtőüzlet: a nagy szerbtemplom
közelében, Bajai-utca 11. Iparüzem-telep:
Malom-utca 10. Mindennemű ruhák festése
és tisztítása a legújabb rendszer szerint. —
Feltűnő olcsó árak.

Nikkelezés. Mindennemű tárgyak újra
nikkelezését, ezüstözését, aranyozását,
valamint csillárok újra csiszolását a legjutá-
nyosabb árak mellett elvállal „**MERKUR**“
nikkelezési vállalat Telep-utca 5. 50—14

Oláh János kovácsműhelye Zombor, Thö-
köly-ut 20. — Elvállal 1 évi jótállás
mellett hintók és kocsik vasalását, továbbá
gazdasági cikkek készítését a legszolidabb
árak mellett.

Ruhákat vegyileg tisztít és fest pontos és
gyors kiszolgálás mellett **Husveth István**
vegytisztító és festőgyár Zombor.

Schlieszer Testvérek divatruházata Zombor.
Minden idényre legnagyobb választékban
kapható divatkelme, divatselyem, fekete szö-
vetek, angol és francia batisztok, szőnyegek.
Versenyez legelőkelőbb fővárosi cégekkel vá-
laszték és árakban.

Steiner Lajos cim- és műfestő Zombor,
Rókus-utca. Választási zászlókat a leg-
jutányosabb árban szállít.

Sirkövek, továbbá mindennemű kőfaragó
és márványmunkák szakszerű készítését
vállal **ifj. Stempel Samu** kőfaragó Zombor,
Rákóczi-ut 44. sz. — Nagy raktár kész sir-
emlékek és butor-márványlapokban. Márvány-
fűrészelés és csiszolás.

Szuppek Gyula Zombor, üvegudvar. —
**Üveg, porcellán, lámpa, tükör és tábla-
veg** gyári raktár. — E szakmában legna-
gyobb és legolcsóbb bevásárlási forrás.

Stebler Antal műorás, ékszerész és vésnök
Zombor, fűtca. Nagy raktár minden-
nemű arany-, ezüst- és briliáns ékszerek,
valamint alpaca- és china-ezüst dísztárgyak-
ban. Meglepő olcsó árak. Javítások azonnal
eszközöltetnek. Zalogházi becsüs. MÁV. óras.

Szpevák Béla műbutorkészítő Zombor,
Kalap-utca 2. Készít kizárólag finom
butorokat a legjutányosabb árak mellett.

**Schön Adolf könyv-, zenemű-, papirkeres-
kedés és könyvkötészete** Zombor, Kos-
suth Lajos-utca. Alapítva 1852-ben.

Schneider János nyerges és kárpitos
Zombor, Bezdáni-utca 7. — Elvállal e
szakmába vágó mindennemű munkákat. —
Billiárdok áthuzása jutányos árak mellett
eszközöltetnek.

**Teltsch Gáspár optikus, kötszerek és bő-
rönggyára** (Kossuth Lajos-utca). Villanyos
berendezések, csillárok és villanykellékek olcsó
beszerzési forrása.

Több új ház Zomborban a város legfoglal-
masabb utcáin eladó. A házak adó- és
tehermentesek. — Bővebb értesítést ad **dr.**
Mátits Márton.

Tartalékos tiszték legelánsabban szereltet-
nek fel **Knip János** elismert legszolidabb
egyenruházati üzletében Zombor, Bajai-utca
4. szám.

Tilger Mihály Zombor, Könyök-utca 15. sz.
Ajánlja saját készítményű **sodronyfonat,**
valamint **fonott lószőrt** és mindennemű kész
sodronyszövetet és **szitaárut.** Vidéki megren-
delések azonnal eszközöltetnek.

Ugry István kályhás és agyagarugyáros
Bezdáni-ut 39. sz. Mintaraktár Erzsébet-
tér 4. (Szemes-ház.) Ajánlja saját gyártmányu
I-a Chamotte kályhát, tűzhelyeit stb. árúit.
Javítások, átrakások jótállás mellett pontosan
eszközöltetnek.

Virágkoszorúk és csokrok, virágkosarak
stb. a legmodernebbül és legolcsóbban
készít **Goesser Antal** Rákóczi-ut 42. szám. —
Telefonszám 129. — Diszoklevéllel kitűntetve.

Zombori Iparosok Árucarnoka. Bácska
legnagyobb butorraktára. — Elsőrendű
kárpitosműhely. — Eladások részletfizetésre is.